

UUTISET

Oikeudenmukaista on, että kaikki elinkeinot ovat samalla viivalla. Maataloutta valvotaan tarkasti. Kaivosyhtiötä ei saa päästää helpolla. JYRKI NYKÄNEN JA ELLA MUSTAKANGAS

Nuasjärven ympäristössä jännitetään purkuputken kohtaloa

Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssi-pesän ympäristölupahakemusta käsitellään parhaillaan aluehallinto-virastossa. Paikalliset suhtautuvat risti-ritaisesti kaivospiirin suunnitelmiin.

KAJAANI, SOTKAMO (MT)
Pitäisikö Talvivaarasta rakentaa käsiteltyjen jätevesien purku-putki Nuasjärveen?

Putkiasiaa on pyöritelty Kai-nuussa ja varsinkin Sotkamossa kuumeisesti viime kuukaudet. Sitä koskevaa ympäristölupaa ruoditaan Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa (avi) Oulussa. Se päättää putken luvasta vielä huhtikuun aikana.

Asia mietityttää Nuasjärven rannalla asuvia tilallisia. Kaiken kaikkiaan järven mai-semista nauttii noin 600 talout-ta. Niistä parikymmentä saa elantonsa maanviljelystä, arvioi MTK-Sotkamon puheenjohtaja **Jyrki Nykänen**.

Hän pitää yhdessä vaimon-sa **Ella Mustakankaan** sekä 2-vuotiaan **Juhan** kanssa 60 lehmän maitotilaa Rimpilän-niemessä.

Viljelijäpariskunta on seu-rannut Talvivaaran tapahtumia sivusta. Monet tapahtuneet asiat menevät välillä yli mymä-ryksen.

Nykänen ja Mustakangas arvioivat, että monilla paikkakun-talaisilla on vaikeuksia seurata, mitä kaivospiirin sisällä oikein tapahtuu. Pariskunta ei ole kos-kaan vieraillut kaivosalueella.

”Itsensä tuntee välillä aika pieneksi”, Mustakangas kertoo.

”Odotamme nyt, että kaivos-yhtiö puhdistaa maineensa. Sanat ja teot ovat olleet viimeai-koina ristiriidassa. Olisi korkea aika toimia”, hän lisää.

Nykänen arvioi, että vahin-koa on jo tapahtunut. Maineen menetykselle on vaikea asettaa hintalappua, mutta kiinteistö-jen tai tonttien arvonomenytyk-set ovat laskettavissa.

”Viranomaisia on pakko uskoa”
Kainuussa Kajaanin ja Sot-kamon valtuustot vastustavat purkuputken rakentamista. Jos viranomaiset antavat luvan sille, paikallisilla ei ole muuta mahdollisuutta kuin uskoa vi-ranomaisiin.

”Jos lupa tulee, on pakko us-koa, että Nuasjärvelle ei tapah-du mitään”, Nykänen sanoo.

”Emme välttämättä lähde barrikadeille myönteisen pää-töksen vuoksi”, Mustakangas lisää.

Pariskunta harmittelee, että heillä ei ole kunnolla aikaa pe-rehtyä kaivosalan toimintaan. Se hieman arveluttaa, miten käy rantaan asti ulottuvan pe-rinnelaitumen, jos järven ve-denlaatu huononee.

Mustakangas ja Nykänen eivät ole ainoita kainuulaisia, jotka epäilevät muun muassa valtion myyntimotiiveja, ym-päristöviranomaisten roolia tai konsulttiyhtiö Pöryn kaivos-yhtiölle tekemiä taustaselvityk-siä.

”Nyt on murheita kerrakseen, kun iso tukiuudistus teettää kai-killä tiloilla töitä”, Mustakangas sanoo.

Kummallaan ei ole selkeää kantaa siihen, pitäisikö kaivok-selle antaa uusi ympäristölupa.

Mitä jätevesille oikein tehdään, millaista vettä johdettaisiin kotijärveen, kuuluvat kysymykset. ”Oikeudenmukaista on, että kaikki elinkeinot ovat samalla viivalla. Maataloutta valvotaan tarkasti. Kaivosyhtiötä ei saa päästää helpolla.”

Putki on jo rakenteilla

Talvivaaran kaivosyhtiö on aloittanut purkuputken raken-tamistyöt. Valmiina on jo run-saat kolme kilometriä.

Virallista lupaa laskea jäte-vestä noin 20 kilometrin päässä sijaitsevaan Nuasjärveen ei kui-tenkaan ole. Asiasta linjataan lopulta ympäristöluvassa.

Kainuun elykeskuksen luon-to- ja ympäristövastuuyksikön päällikkö **Sari Myllyoja** sanoo, että ympäristöviranomaiset seuraavat säännöllisesti kai-vospiirin tapahtumia. Yhtiön konkurssin vuoksi etenkin ve-sienhallintaa seurataan.

Myllyoja muistuttaa, että yhtiöllä on nyt tietyt oikeudet päästöihin, ja ne määritellään kaivoksen ympäristöluvassa.

”Eiväthän tavalliset luonnon-vedetkään ole juomakelpoisia. Ihmiset vielä ajattelevat, että teollisuuslaitosten päästämän veden pitäisi olla puhtaampaa kuin veden, johon se johde-taan.”

Maatalous ei voi kärsiä päästöistä

Talvivaara saa juoksuputken vesis-töihin puhdistettua vettä, joka voi sisältää pieniä määriä muun muassa sulfaattia eli suolaa, nik-keliä, rautaa, sinkkiä ja kuparia. Päästöille on annettu rajat.

Kaivososakeyhtiö on jo saa-vuttanut kuluvalle vuodelle asetetut päästökiintiöt, eikä yhtiö voi enää juoksuputken vesiä ilman lisäkiintiöitä.

Myllyoja arvioi, että purku-putkelle ei heru avista lupaa, jos selkeästi osoitetaan, että jä-tevedet pilaavat Nuasjärven ja siitä aiheutuu selkeästi haittaa

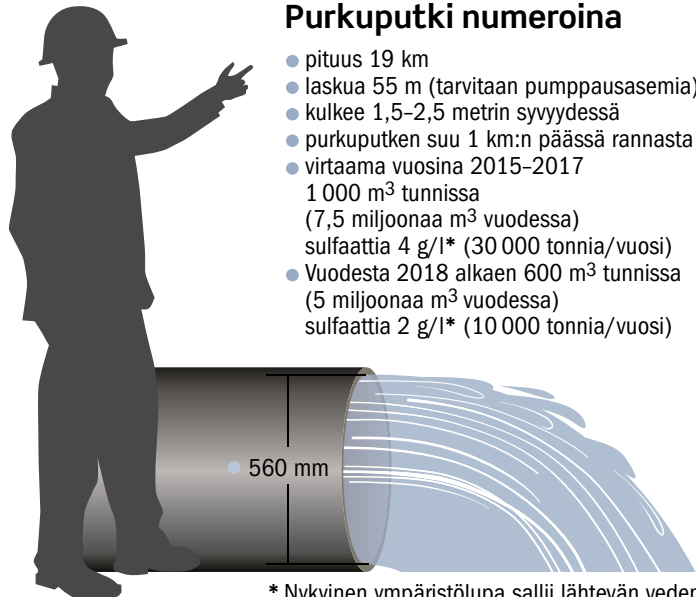
Rimpilänniemessä asuvat Ella Mustakangas, 2-vuotias Juha ja Jyrki Nykänen toivovat, että kaivosyhtiö laittaisi lopulta asiat järjestykseen ja palauttaisi Kainuun maineen entiselleen.

esimerkiksi maataloudelle.

Elykeskuksen mielestä Talvi-vaara voi käyttää purkuputkea, mikäli päivitettävässä luvassa määrättävät riittävän tiukat eh-dot täyttyvät.

Sen mielestä Talvivaaran hakemat ainepitoisuudet ja kuormitusarvot ylittävät varas-toidun veden todellisen purka-mistarpeen.

JANNE IMPIÖ

* Nykyinen ympäristölupa sallii lähtevän veden sulfaattipitoisuudeksi enintään 6 g/l.

Viestintäpäällikkö Olli-Pekka Nissinen esittelee Talvivaarassa puhdistetun veden laatua. Hän huomauttaa, että myös tavallinen järvesi sisältää samoja metalleja ja sulfaatteja kuten myös kaivosalueen puhdistetut vedet. ”Vesi ei ole juomakelpoista”.

Luotuskasojen ympäriltä valuvat vedet johdetaan keräilylaitteisiin. Matkalla vesi vispataan säilyssä yhdessä kalkkimaidon kanssa. Vesi neutraloituu eli metallit saostuvat ja painuvat altaan pohjalle. Puhdistettu vesi johdetaan lopulta patoaltaisiin.

Vesille riittää toistaiseksi varastoja

Talvivaaran kaivosalueen vesiti-lanne ei ole aivan akuutti. Hiljat-tain Kuusilammen louhokselle on valmistunut varastointiallas. Avolouhoksesta on halkaistu maapadolla allas. Altaissa riittää edelleen tilaa.

Silmämääräisesti maaliskuun puolivälissä kolmasosa tilasta on käytössä.

Kaivos ei ole pysähdyksissä. Metallitehdas käynnistyi pitkän seisokin jälkeen uudelleen viime vuoden loppupuolella. Se hel-pottaa jonkin verran jätevesien käsittelyä, koska tehdas tarvitsee vettä noin 1,2 miljoonaa kuutiota.

Viestintäpäällikkö **Olli-Pek-ka Nissinen** kertoo, että tällä hetkellä alueelle on varastoitu eri altaisiin noin 9,3 miljoonaa kuutiota vettä.

Kolmasosa vedestä on puhdis-tettua, ja se voitaisiin juoksuput-taa ulos kaivospiirin alueelta.

Vesiongelman haasteellinen. Jo varastoitujen vesien lisäksi kuormitusta lisäävät vuotuiset valumavedet. Pelkästään niitä kertyy noin 5 miljoonaa kuutiota.

Kaivosyhtiö päästökiintiö ku-luvalle vuodelle on jo käytetty. Siksi yhtiö hakee uusia valtuuk-sia päästöille. Nissinen viitoo, et-tä Talvivaara olisi samalla viival-la muiden teollisten toimijoiden kanssa, kun lupapäätös tehdään.

Suolainen vesi ongelmana

Kaivoksella toimii useita veden-puhdistusasemia, joiden suolai-suus on 3700 kuutiota tunnissa.

Puhdistettujen purkuvesien keskimääräiset metallipitoisuudet alittavat sallitut luparajat, Nissinen huomauttaa. Kalkki-neutraloinnissa voidaan saostaa metallit pois, mutta veteen jää edelleen sulfaattia. Sen poista-miseksi yhtiö etsii edelleen teho-kasta tapaa, Nissinen kertoo.

Parikymmentä erilaista tek-nistä ratkaisua on tutkittu, mutta sulfaattiongelman pysyy.

Jos lupa tulee, lähivesiin pur-kuvesiä ei voi johtaa. Kaivospii-rin lähellä sijaitsevat järvet ovat pahasti kuormitettuja sulfaatin vuoksi. Tämä johtuu siitä, että vesi ei kierrä pienissä järvisä.

Siksi Talvivaara haluaisi joh-taa vedet Nuasjärveen, joka on ti-lavuudeltaan merkittävästi suu-rempi. Nissinen mukaan olennai-sempää on, että Nuasjärven läpi virtaa monikertaisesti enemmän vettä esimerkiksi viereiseen Jor-masjärveen verrattuna.

Käytännössä suolaa sisältävä vesi laimenee entistään isossa vesialtaassa ja lopulta laskee Oul-lujokea pitkin mereen.

”Nuasjärvessä vettä virtaa kes-kimäärin 2 838 miljoonaa kuu-tiota vettä, kun purkuputkesta tuleva vesimäärä on ensimmäisi-nä vuosina 7,5 miljoonaa.”

Taustakuormitus rinnalle

Nissinen vertaa putkipäästöjä myös Nuasjärven taustakuormi-tukseen. Järvivesi sisältää samo-ja metalleja ja sulfaatteja kuin kaivosalueen puhdistetut vedet. Aineita irtoaa lähiesiltä metsä-, suo- ja peltoalueilta.

Pelkästään nikkeliä valuu Nuasjärveen noin 5200 kiloa, kun purkuputki toisi sitä 800 ki-loa lisää ensimmäisinä vuosina, Nissinen huomauttaa.

Nuasjärven tai Oulujärven metallipitoisuudet eivät Talvi-vaaran mielestä merkittävästi nousisi. Nissisen mukaan aino-astaan putken suulla, parin kilometrin säteellä, sijaitsevalla sekoittumisaueella metallispi-toisuudet kohoavat herkekkisesti ennen kuin purkuvesi sekoittuu vesialueeseen.

JANNE IMPIÖ

Palvelumme pelaa!

Noudamme lehmät ja vasikat nopeasti joka puolelta Suomea.

Uusien kasvatuspaikkojen ansiosta talven vasikkaruuhka on nyt selätetty. Kiitos kaikille rohkeille investoijille, jotka ovat rakentaneet uusia koteja syntyville vasikoille ja kiitos maitotiloille kärsivällisyydestä vasikkaruuhka-aikana.

Maidontuottaja, totea itse ja soita
020 472 7060